

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2015-08-24

Ersätter blad utfärdat 2015-04-02

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

ZANITOL LF

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Diskmedel /maskin

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

SANEGO AB

Vallevägen 26

37300 JÄMJÖ

+46(0)455-566 40

info@sanego.se

www.sanego.se

Telefon

E-post

Webbplats

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Frätande (Kategori 1B)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H314

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

Skyddsangivelser

P280

Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd

P301+P330+P331

VID FÖRTÅRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning

P303+P361+P353

VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P310

Kontakta genast läkare

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vattenlösning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
FOSFORSYRA		
CAS nr 7664-38-2 EG nr 231-633-2 Index nr 015-011-00-6 Reach 01-2119485924-24	Skin Corr 1B; H314	25 - 50%
AMINOTRIS(METYLENFOSFONSYRA)		
CAS nr 6419-19-8 EG nr 229-146-5 Reach 01-2119487988-08	Eye Irrit 2; H319	0 - 5%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

EG 648/2004:

<5% Fosfonat.

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Frisk luft och vila. Kvarstår symptom uppsök läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon. Transportera omedelbart den skadade till sjukhus.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Spola med rikligt med vatten (nöddusch) och kontakta läkare.

Vid förtäring

Drick genast ett par glas mjölk eller grädde.

Framkalla EJ kräkning.

Uppsök sjukhus omedelbart.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Frätskador kan uppstå. Risk för permanenta ögonskador. Förtäring orsakar frätskador i munhåla och svalg, samt illamående och magsmärter. Hosta, torrhet och irritation i näsa och svalg, huvudvärk, förvirring, svaghet, feber, frysningar och bröstsmärter. I stora doser: Luftrörskatarr, lunginflammation och lungödem.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med medel avsett för omgivande brand.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan hälsoskadliga eller i övrigt skadliga ämnen spridas.

Vid kontakt med metaller bildar koncentrerad fosforsyra vätgas som tillsammans med luft kan bilda en explosiv gasblandning.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

- Vid brand använd friskluftsmask.
- Bär heltäckande skyddsklädsel.
- Se till att all personal utom larmpersonalen utrymmer brandområdet.
- Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.
- Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

- Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.
- Observera halkrisk vid läckage/spill.
- Undvik kontakt med ögon.
- Sörj för god ventilation.
- Håll obehöriga och oskyddade personer på säkert avstånd.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

- Förhindra större utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.
- Kontakta räddningstjänsten vid större spill.
- Inga särskilda åtgärder nödvändiga vid normal användning.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

- Mindre spill kan torkas upp med trasa eller liknande. Spola sedan utspillplatsen med mycket vatten. Större spill vallas in med sand, jord eller liknande och samlas upp. Uppsamlat material omhändertas enligt avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

- Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

- Arbete med farliga kemikalier bör utföras i dragskåp eller i övrigt i lämpliga väl ventilerade utrymmen.
- Förvaras väl tillsluten.
- Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.
- Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.
- Arbeta så att spill förebyggs. Om spill ändå skulle uppstå, åtgärda det omedelbart enligt anvisningarna i Avsnitt 6 i detta säkerhetsdatablad.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

- Hanteras i lokal med god ventilation.
- Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.
- Förvara i normal rumstemperatur på en torr, väl ventilerad plats. Skydda mot frost, direkt solljus, extrema temperaturförändringar och hög värme. Exponering för hög värme (ca 40 ° C, 105 ° F) kommer att påskynda åldrandet av produkten och produktens hållbarhet kan då inte garanteras. Frost, direkt solljus och extrema temperaturförändringar kan påverka utseendet och produktens konsistens.
- Förvara ej i behållare av metall.

7.3 Specifik slutanvändning

- Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

- Samtliga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

- För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagsstiftning.
- Ögonskydd bör användas vid risk för direktkontakt eller stänk.
- Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.
- Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: Transparent
b) Lukt	Ej tillämpligt
c) Luktröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	1,5
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	Ej tillämpligt
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,23 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Löslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Reagerar med metaller och bildar därvid vätgas som kan bilda en explosiv gasblandning med luft.

Reagerar häftigt med baser.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Risk för bildning av vätgas vid kontakt med oförenliga material. Explosionsrisk.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

Undvik frost.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med baser.

Undvik kontakt med metall.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vätgas.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller specifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess frätande egenskaper.

Hälsoskadlighet

Produkten är hälsoskadlig.

Risk för lungskador.

Toxicitet vid upprepad dosering

Ämnet är skadligt vid långvarig exponering.

Cancerframkallande egenskaper

Såvitt vi vet har inga cancerframkallande effekter rapporterats för denna produkt.

CMR-effekter

Såvitt vi vet har inte några mutagena, övriga genetiska eller reproduktionstoxiska effekter rapporterats för denna produkt.

Sensibilisering

Överkänslighetsreaktioner kan ej uteslutas hos känsliga personer.

Frätande och irriterande effekter

Produkten innehåller ämnen som kan orsaka allvarliga ögonskador och hudirritation.

Irritation eller frätskador i mun, svalg och/eller andningsorgan kan uppstå vid inandning eller förtäring.

Inandning av dimma kan ge sveda i näsa och hals, hosta och andningsbesvär.

Synergism och antagonism

Såvitt vi vet har inga fosterskadande effekter rapporterats för denna produkt.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Såvitt vi vet påverkar denna produkt inte omdömet i avsedd användning.

Påverkan på människans mikroflora

Ingen känd inverkan på människans mikroflora.

Relevanta toxikologiska egenskaper

FOSFORSYRA

LD50 kanin (Dermalt) 24h = 2740 mg/kg

LD50 råtta (Oralt) 24h = 1530 mg/kg

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

FOSFORSYRA

LC50 solabborre (*Lepomis macrochirus*) 96h = 78 mg/l

EC50 Hinnkräfta (*Daphnia magna*) 12h = 3,4 mg/l

LC50 Moskitfisk (*Gambusia affinis*) 96h 3 - 3,5 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är svårnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

12.4 Rörlighet i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är miljökadlig av denna anledning.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten är sur och kan sänka pH-värdet lokalt vid utsläpp till vatten.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Produkten är frätande och avfallet ska därför, om det ej neutraliserats, betraktas som farligt avfall.

Beakta även lokala regler för avfallshantering.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Återvinning av produkten

Överbliven/gammal/förorenad produkt lämnas till avfallsförbränning. Tomma förpackningar lämnas till återvinning där så är praktiskt möjligt. Tillverkaren är ansluten till FTL.

Transport av avfallet

Klass J(1) - Ämnen klassade hälsoskadliga eller irriterande.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

1805

14.2 Officiell transportbenämning

FOSFORSYRALÖSNING

14.3 Faroklass för transport

Klass

8: Frätande ämnen

Klassificeringskod (ADR/RID)

C1: Frätande ämnen utan sekundärfara, Sura ämnen: Oorganiska vätskor

Sekundärfara (IMDG)

Ingen sekundärfara enligt IMDG

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Stuvningskategori A

Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-A.

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-B.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2015-04-02 Revisionerna har om ej annat anges skett som ett led i allmän översyn baserad på förändrade bestämmelser

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Skin Corr 1B Frätande (Kategori 1B)

Eye Irrit 2 Irriterar ögonen (Kategori 2)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Skin Corr 1B

På grundval av resultaten från djurförsöken klassificeras ämnet som frätande, underkategori 1B enligt 1272/2008 Bilaga I), dvs det orsakar synlig nekros genom epidermis och ned till dermis, hos minst 1 av 3 försöksdjur vid exponering av mer än 3 minuter men inte mer än 1 timme vid en observationstid på 14 dagar. Typiska skador som orsakas av frätande ämnen är sår, blödningar och blodiga sårskorpor. I slutet av observationsperioden på 14 dagar uppkommer också en missfärgning av huden på grund av blekning, partier med håravfall och ärr

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-08-24.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 453/2010 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.